

Salomon Cohen is geboren op 8 januari 1906 te Leiden. Hij was het vierde kind van Hartog Cohen uit Leeuwarden en Marianne Sitters uit Gorinchem. Hij kwam uit een gezin met zeven kinderen: drie meisjes en vier jongens.

Hij ging naar de MULO-diploma en haalde zijn middenstandsdiploma. Salomon werkte hij o.a. als koopman in sigaren, magazijnchef en als winkelchef van een sigarenwinkel in Leiden.

Zijn 3-jaar oudere broer Izak Hartog Cohen was sinds 17 januari 1928 aangesteld als administrateur bij De Bergstichting, een Joods Kindertehuis in Laren aan de Doodweg 4. Het is niet onmogelijk dat Izak zijn broer Salomon gevraagd heeft om De Bergstichting als opvoedkundig ambtenaar te komen werken. Op 10 april 1930 vertrok hij naar Laren.

De Berg-stichting is in 1909 opgericht als opvanghuis voor joodse kinderen uit noodlijdende gezinnen en voogdij kinderen. In een bosrijk gebied aan de zuidkant van het dorp Laren aan de Doodweg 4, grenzend aan de Hilversumse hei, stond van 1911 tot 1971 het gebouwencomplex van de Berg-Stichting, een Joods Kindertehuis. Met een voetbalveld, boomgaard, groentetuin, pluimveehouderij en bijenkasten was de stichting een van de beste kindertehuizen van Nederland. De Scoutinggroep bij de Bergstichting in Laren bestond uit veertien welpen, tweeëntwintig verkenners, tien kabouters en achttien padvindsters. De padvindsters waren bij het Nederlands Padvindsters Gilde (NPG) als groep I van de afdeling Laren geregistreerd. De verkenners waren ingeschreven bij de NPV als groep 6 van de afdeling Bussum. De oorlog maakte een eind aan de prettige tijden in de instelling. De kinderen moesten naar aparte scholen en in 1942 moest de hele stichting in etappes verhuizen naar Rapenburg in Amsterdam. Daar kregen de kinderen en het personeel drie uitgewoonde panden toegewezen. De niet joodse directeur Reitsema heeft zijn pupillen en personeel zo veel mogelijk trachten te beschermen. Door middel van onderduik of niet-joodverklaringen hebben zo'n 70 inwonenden de oorlog overleefd. Op 7 april 1943 zijn de bewoners van de Bergstichting gearresteerd en gedeporteerd.

Door de stichting werd De Judeër uitgegeven, het periodiek orgaan van de bewoners van de Berg-stichting. Hierin verschenen regelmatig verslagen van Scoutingkampen en werden installaties en insignes vermeld.

Bij de Bergstichting werd hij actief als hopman. In 1931 rond hij de Gilwellcursus af. In 1935 werd hij groepsleider en oubaas. Theodore Prins was ook hopman bij deze Scoutinggroep. Tijdens zijn verblijf in Laren leerde Salomon zijn vrouw Marie Evalina Peper kennen. Op 20 november 1933 trouwden zij. Het echtpaar kreeg drie kinderen; Hartog Izak (1934), Wolf Ithomar (1936) en Marjan Rebekka (1938).

De Wereld Jamboree van 1937 in Vogelenzang was een hoogtepunt in de geschiedenis van de groep. In totaal namen 26 scouts van de Berg stichting uit Laren deel. Naast de Larense scouts namen de scouts van de T.O.P.-groep uit Den Haag (40 welpen, verkenners en voortrekkers), van de Iduna-groep (30 scouts) en de Mee-Avdoet le-Cheroet groep uit Groningen en van de Joodse groep uit Winschoten (15 scouts). Daarnaast waren op de Wereld Jamboree 55 Joodse padvind

ders uit Engeland en veertig padvind

ers uit Frankrijk aanwezig, die kampeerden op subkamp 1, 3 en 5. De verkenners van de T.O.P. groep waren ingedeeld in subkamp 9, Oranje. De voortrekkers kampeerden op het voortrekkersterrein. De andere Nederlandse Joodse groepen stonden op subkamp 10, Woestduin. Hopman Salomon Cohen van de Bergstichting zorgde voor het rituele voedsel en de stamleden van de T.O.P.-groep kregen de zorg voor het foerageren van de buitenlandse Joodse groepen op de Jamboree. De voedselverzorging verliep niet makkelijk doordat ze verspreid over het terrein stonden en de afstanden groot waren. Door bemiddeling van de oubaas Gompers kreeg de stam voor de foerage in de ochtenduren een vrachtauto ter beschikking.

De organisatie van de godsdienstige bijeenkomsten was opgedragen aan de scouts van de Bergstichting. Op vrijdagavond 30 juli had in de open lucht een Joodse viering plaats. Naast de bovengenoemde Nederlandse groepen en buitenlandse Joodse padvind

ers namen hieraan ook 22 Hongaren, tien Schotten, zes padvind

ers uit Amsterdam en één uit Beverwijk deel. Op zaterdag 31 juli werd een bijzondere Sjabbatviering gehouden onder leiding van mr. Lypson, die tot een Engelse groep behoorde. De volgende dag hield dr. Ph. Frank, opperrabbijn van Noord-Holland, een toespraak voor alle Joodse padvind

ers op de jamboree.

Salomon stopte eind 1937 wegens verhuizing bij de groep en Theodore nam zijn functie als groepsleider en oubaas over. Leo Cohen werd hopman. Salomon werd toen als ere-hopman benoemd. Op 18 december 1937 verhuisde het gezin uit Laren naar Amersfoort waar ze gingen wonen aan de Daltonstraat 31. In het Nieuw Israelietisch weekblad van 7 januari 1938 verscheen een artikel over het vertrek van hopman Cohen. In 1938 stopt hij ook als opvoedkundig ambtenaar en keert terug naar zijn oude beroep van (sigaren-)koopman, het vak van zijn schoonvader Wolf.

Halverwege de oorlog, op 19 februari 1943, volgde een gedwongen verhuizing vanuit Amersfoort naar de Transvaalkade 114 I in Amsterdam-Oost. Tijdens zijn verblijf in Amsterdam werkt Salomon op het kantoor van Expositur van de Joodse Raad, de afdeling die de mogelijkheden van emigratie naar Palestina onderzoekt. Hij probeerde ook zelf met zijn gezin in aanmerking voor emigratie te komen. Het heeft niet mogen baten. Het hele gezin is ten tijde van de grote en in het geheim voorbereide razzia van zondag 20 juni 1943 gearresteerd en met nog zo'n 5500 andere Joden afgevoerd naar kamp Westerbork, waar Salomon in barak 60 en Marie Evalina met haar drie kinderen in barak 65 terecht kwam.

Het gezin werd op 29 juni 1943 met het zestiende transport naar vernietigingskamp Sobibor gebracht en ze werden bij aankomst op 2 juli 1943 vermoord. De treintransporten naar Sobibór vertrokken tussen 3 maart en 20 juli 1943 wekelijks op dinsdag vanuit Kamp Westerbork. Vrijwel alle gedeporteerden werden op de dag van aankomst direct doorgeleid naar de daar aanwezige gaskamers en vermoord. Met deze 19 treintransporten werden in totaal 34.313 Joden in de Tweede Wereldoorlog gedeporteerd van Nederland naar Sobibor gedeporteerd.

Voor zijn huis aan de Daltonstraat 31 werd een Stolpersteine geplaatst.

Meer informatie

[Salomon Cohen \(oorlogsgravenstichting.nl\)](http://SalomonCohen(oorlogsgravenstichting.nl))

[Salomon Cohen \(joodsmonument.nl\)](http://SalomonCohen(joodsmonument.nl))

[Over Salomon Cohen, zijn vrouw Marie Evalina Peper en hun drie kinderen. \(joodsmonument.nl\)](http://OverSalomonCohen,zijnvrouwMarieEvalinaPeperenhundriedekinderen.(joodsmonument.nl))

[Salomon Cohen \(1906 - 1943\) - Genealogy \(geni.com\)](http://SalomonCohen(1906-1943)-Genealogy(geni.com))

[Larense Berg-Stichting voor Joodse kinderen - ONH](http://LarenseBerg-StichtingvoorJoodsekinderen-ONH)

[Nieuw Israelietisch weekblad » 07 jan 1938 - Art. 60 | Delpher](http://NieuwIsraelietischweekblad»07jan1938-Art.60|Delpher)

[Weest paraat; officieel orgaan van de Nederlandsche Padvindere, irg 19, 1935, no 2, 1935 » 1935-02 - Pag. 8 | Delpher](http://Weestparaat;officieelorgaanvandeNederlandschePadvindere,irg19,1935,no2,1935»1935-02-Pag.8|Delpher)

[Weest paraat; officieel orgaan van de Nederlandsche Padvindere, irg 24, 1938, no 2, 1938 » 1938-02 - Pag. 32 | Delpher](http://Weestparaat;officieelorgaanvandeNederlandschePadvindere,irg24,1938,no2,1938»1938-02-Pag.32|Delpher)

[De Judeër; periodiek orgaan van de bewoners van de Berg-stichting, irg 4, 1931-1932, no 1-4, 1931 » 1931 - Pag. 36 | Delpher](http://DeJudeër;periodiekorgaanvandeBewonersvandeBerg-stichting,irg4,1931-1932,no1-4,1931»1931-Pag.36|Delpher)

[De Judeër; periodiek orgaan van de bewoners van de Berg-stichting, irg 9, 1936-1937, no 1-3, 1936 » 1936 - Pag. 58 | Delpher](http://DeJudeër;periodiekorgaanvandeBewonersvandeBerg-stichting,irg9,1936-1937,no1-3,1936»1936-Pag.58|Delpher)

[Ha'ammud = De vuurzuil = Ha'amoed; officieel orgaan van gecombineerde Haagsche Joodsche wijk-, cultuur-, sport- en jeugdverenigingen, irg 7, 1937, no. 5, 06-08-1937 » 06 aug 1937 - Pag. 6 | Delpher](http://Ha'ammud=DeVuurzuil=Ha'amoed;officieelorgaanvangecombineerdeHaagscheJoodschewijk-,cultuur-,sport-enejeugdverenigingen,irg7,1937,no.5,06-08-1937»06aug1937-Pag.6|Delpher)

[Ha'ammud = De vuurzuil = Ha'amoed; officieel orgaan van gecombineerde Haagsche Joodsche wijk-, cultuur-, sport- en jeugdverenigingen, irg 7, 1937, no. 6, 20-08-1937 » 20 aug 1937 - Pag. 9 | Delpher](http://Ha'ammud=DeVuurzuil=Ha'amoed;officieelorgaanvangecombineerdeHaagscheJoodschewijk-,cultuur-,sport-enejeugdverenigingen,irg7,1937,no.6,20-08-1937»20aug1937-Pag.9|Delpher)

[Salomon Cohen – Stichting Herdenkingsstenen Amersfoort](http://SalomonCohen–StichtingHerdenkingsstenenAmersfoort)

[Centraal blad voor Israëlieten in Nederland » 05 aug 1937 - Pag. 9 | Delpher](http://CentraalbladvoorIsraëlieteninNederland»05aug1937-Pag.9|Delpher)

[Sobibórtransporten - Wikipedia](http://Sobibórtransporten-Wikipedia)

[Home - Netwerk Oorlogsbronnen](http://Home-NetwerkOorlogsbronnen)

[Herdenkingsstenen Daltonstraat 31 - Amersfoort - TracesOfWar.nl](http://HerdenkingsstenenDaltonstraat31-Amersfoort-TracesOfWar.nl)

Dit verhaal is onderdeel van *Scouts in de oorlog*, een verzameling verhalen als eerbetoon aan al die (oud) scouts die zich ingezet hebben voor onze vrijheid en hulp aan de medemens of die slachtoffer werden van oorlogsgeweld, in Nederland en het verre oosten. Met de verhalen willen we inspiratie bieden aan de scouts van nu, in hun wekelijkse activiteiten en als voorbereiding op hun bijdrage aan lokale herdenkingen. Kijk op <http://vrijheid.scouting.nl> voor meer informatie en alle andere verhalen.